

ACC. N:R M. 14094:1-3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: *Halland* Upptecknare: *Gunnilla Nilsson, Lund*
Härad: *Tönnersjö* Berättare: *Bartel Jönsson*
Socken: *Tönnersjö* Berättarens yrke: *lantbrukare*
Uppteckningsår: *1956* Född år *1877 i Gårdsbult, Tönnersjö sn.*

När den nya tiden kom till bygden. s. 1-2. LUF 73
Skiss av anbyggvaden i Gårdsbult. s. 3.

Se B19549 fot. av. eldstad.
(reg. nr. S:1:17:7)

ACC. N:R M. 14094:/.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Vi höstade mycket ängshö i skogen förr i världen. Åkerlapparna var små, havre och potatis odlade vi till husbehov, men rågen räckte inte.

Far födde upp två grisar på 60 - 65 kg. Den ena såldes och den andra slaktades till hushållet. Det skulle räcka hela året till fem personer.

Man gick till stan med en korg smör och ägg, tvärs genom skogen till Snötorps kyrka, sedan på vägen. Man gick hemifrån klockan tolv på natten och var tillbaka igen nästa kväll vid tiotiden. Varorna såldes på torget. Med hem köptes salt, socker och salt sill, någon gång litet kaffe att till högtid blanda i den brända rågen, som annars användes. Rent kaffe förekom inte.

När jag var nio år körde jag timmer till Halmstad från Småland.

Till skolan gick vi i träskor, på vintern i djupa snön. Två smörgåsar hade en med sig, grovt rågbröd med en liten bit fläsk på. Bara till jul bakades en tre, fyra kakor siktebröd.

Plejorna avlöstes av dragverk hos småbönderna och stiftsverk med djur som dragare hos de större jordbrukarna. Far hade ett stångår och plöjde med. Där det inte gick fram fick han hacka och gräva. För omkring femtio år sedan körde man ännu med kor. Järnplog har funnits så länge jag minns, det var nog ungefär när jag föddes som den avlöste tröplogen. När jag var en 20 - 25 år fick vi fjäderharv, men runt i bygden hade den då funnits c:a tio år.

Havren hugger vi ännu med lie, och samlar in med hästriva. En del leja

ACC. N:R M. 14094:2.

bindare från Esmared. Vi är inte med i ångröskföreningen men lejer nu tröska från annat håll.

Far hade 2-3 kor, 1 oxe, 2 får och 11-12 höns. Mossmarkerna gav lågt hö. Klöver började odlas så smått för 50 år sedan. Jag var själv med när jorden dikades, åkerjorden med sten och mossmarkerna med ris och trä. Det var omkring år 1900. Ungefär samtidigt började man med konstgödning och kalk.

Posten kom till Breareds prästgård och därifrån när någon nabo tog den hit. Den första tidningen här var Hallänningen. Den kom för c:a 50 år sedan. 1927 eller 28 fick vi postgång längs vägen med daglig post.

Båtsmannen här hette Frans Vittlock till 1885. Vårstämman hölls på Fru-dan.

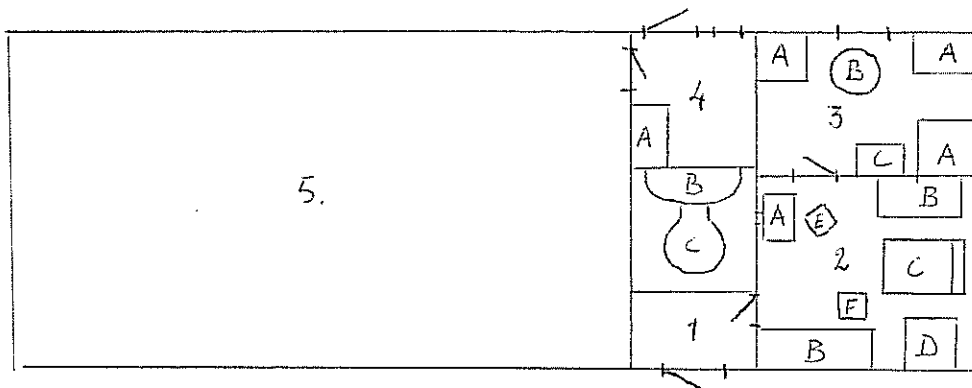
Manbyggnaden här är 55 år gammal. Stallängan byggdes 1913.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 14094:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

1. Farstu
2. Stuga A Järnspis till matlagning
B Liggesoffa med trälock
C Klaffbord med fotogenlampa över.
D Hopskjutbar säng
E Hemmagjord stol
F Fabriksgjord stol
3. Kammare A Byrå
B Runt bord
C Symaskin
4. Kök A Byrå
B Härd med slåta uteliggarpplattor
C Ugn
5. Uthus

Skiss av den nuvarande manbyggnaden i Gårdshult.